

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Michala Rendy ve věci žalobce **Č. m. k. s.r.o.** se sídlem P. 2, A. 11, v řízení zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Praha 8, Černého 13, proti žalovanému **Magistrátu města Olomouce** se sídlem Olomouc, Horní náměstí 583, o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalovaného,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícího v tom, že žalovaný vymáhal svou pohledávku založenou příkazem o uložení pokuty ve výši 1.500,- Kč spolu s uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč prostřednictvím soudního exekutora, ačkoli má podle § 175 odst. 2 zák. č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) povinnost zvolit způsob vymáhání tak, aby výše nákladů spojených s vymáháním nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Zdůrazňuje, že snížené náklady exekuce činily 3.932,50 Kč, nesnížené náklady exekuce by činily 7.865,- Kč. Dovolává se přitom rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.7.2015 č.j. 8 As 143/2014-47, www.nssoud.cz.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Uvádí, že:

- 1) žalovaný není pasivně věcně legitimován, neboť návrh na nařízení exekuce podalo Statutární město Olomouc, nikoli žalovaný,
- 2) žaloba je ve smyslu § 85 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) nepřipustná, když žalobce nevyužil opravného prostředku proti nařízení exekuce,
- 3) žalovaná nikdy ničeho dobrovolně neuhradila, neučinila žádný krok vedoucí k úhradě dluhu ani jinak žalovaného nekontaktovala (např. žádostí o posečkání). Žalovaný před podáním exekučního návrhu žalobce prověřoval, kdy zjistil, že se jedná o kapitálovou společnost se základním kapitálem 1.000,- Kč, která ve veřejném rejstříku nezveřejňuje žádné výsledky své ekonomické činnosti. U poskytovatelů platebních služeb pak nebyly zjištěny žádné existentní účty žalobce. Negativním výsledkem skončilo i prošetřování případných přeplatků u jiných správců daně. Podle žalovaného je třeba při porovnávání nákladů exekuce s vymáhanou pohledávkou vycházet z výše snížených nákladů, kdy bylo jen na žalobci, zda možnosti zaplatit toliko tyto snížené náklady využije či nikoli. Dlužníkem je navíc osoba právnická, u níž se předpokládá vyšší úroveň právního vědomí. Přesto žalobce po dobu 15 měsíců (krom nyní projednávané žaloby) nečiní k úhradě svého dluhu ničeho.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalovaný před podáním exekučního návrhu prověřoval zápisy ve veřejném rejstříku, listiny tam zveřejněné, přeplatky u jiných správců daně, jakož i existenci bankovních účtů žalobce, vesměs však s negativním výsledkem.

V nyní posuzovaném případě tedy bylo najisto postaveno, že žalovaný nepřikročil k volbě vymáhání pohledávky prostřednictvím soudního exekutora „slepě“, tj. bez toho, že by prověřil „jednoduché“ možnosti vymáhání pohledávky druhy uvedenými v ust. § 186 - § 193 daňového řádu. Výsledkem tohoto prověření pak bylo zjištění, že žádný z druhů exekuce podle § 186 - § 193 daňového řádu nepřichází v úvahu. Možnými druhy daňové exekuce tak byly již jen toliko exekuce prodejem movitých věcí a exekuce prodejem nemovitých věcí.

Z této konkrétní situace je pak třeba vycházet při prověřování, zda volba způsobu exekuce (vlastními silami, prostřednictvím celního úřadu či prostřednictvím exekutora) vede ke zjevnému nepoměru k výši nedoplatku, a to i při srovnání s jinými v úvahu připadajícími možnostmi způsobu exekuce.

Při exekuci prostřednictvím soudního exekutora činí v takovém případě odměna exekutora 3.000,- Kč § 6 odst. 3 vyhl. č. 330/2001 Sb., ve znění účinném do 31.3.2017), resp. 3.630,- Kč, je-li exekutora plátcem DPH. Paušální náhrada hotových výdajů představuje částku 3.500,- Kč (§ 13 odst. 1 vyhl. č. 330/2001 Sb.), resp. vč. DPH 4.235,- Kč, celkem bez DPH 6.500,- Kč, vč. DPH 7.865,- Kč. Nelze ovšem přehlížet, že v případě včasného jednání dlužníka se tato částka může snížit na ½, tj. 3.250,- Kč bez DPH, resp. 3.932,50 Kč vč. DPH (viz § 11 odst. 1, § 13 odst. 3 vyhl. č. 330/2001 Sb.).

Při exekuci vlastními silami nebo prostřednictvím celního úřadu by bylo nutné dlužníku předepsat krom vymáhané částky též náklady za nařízení daňové exekuce ve výši 500,- Kč (§ 183 odst. 1 daňového řádu), přičemž v případě, že by nedošlo ani poté k úhradě dluhu a bylo by třeba provést celý proces prodeje movitých věcí

nebo prodeje nemovitých věcí, bylo by třeba dlužníku předepsat též náklady za výkon prodeje ve výši 500,- Kč (§ 183 odst. 2 daňového řádu). V případě jakýchkoli vzniklých hotových výdajů (vzniklých např. skladováním movitých věcí) by pak musely být tyto náklady (u exekutora kryté již paušální náhradou) předepsány dlužníkovi též (§ 182 odst. 5 daňového řádu).

Tyto částky by navíc musely být předepsány i při vedení daňové exekuce např. i pro částku 300,- Kč, kde by náklady daňové exekuce představovaly více než 3-násobek vymáhané částky. Proto má krajský soud za to, že nelze přijmout obecné pravidlo o nějakém x-násobku vymáhané částky, který (ne)bude sám o sobě vždy zjevně nepřiměřený, naopak je nutno vždy vycházet z konkrétních okolností individuálního případu.

Při tomto poměřování dospěl krajský soud též k dílčímu závěru, že nelze zohledňovat skutečnosti, zda který exekutor je či není plátcem DPH ani skutečnost, že stát sám sebe z plátcovství DPH vyloučil (§ 5 odst. 3 zák. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů). Srovnávány tak mohou být toliko částky bez DPH.

V nyní posuzované věci třeba též akcentovat, že žalobce se v žalobě toliko odkazuje na závěr přijatý Nejvyšším správním soudem v konkrétní věci fyzické osoby osvobozené v soudním řízení od placení soudních poplatků, které byl ustanoven advokát soudem na náklady státu, aniž by navíc ze spisu plynulo, že by se žalovaný vůbec pokusil o provedení exekuce vlastními silami či prostřednictvím celního úřadu alespoň druhy exekuce uvedenými v § 186 - § 193 daňového řádu. Nejvyšší správní soud totiž i v odkazovaném rozsudku č.j. 8 As 143/2014-47 neopomněl připomenout, že otázku, zda je výše nákladů spojených s vymáháním ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku, je třeba posuzovat v každém konkrétním případě zvlášť (odst. 16, 1. věta odůvodnění).

Krajský soud akcentuje též, že k závěru o nezákonnosti jednání žalovaného nepostačuje jakýkoli nepoměr mezi výší vymáhané částky a exekučními náklady, naopak tento nepoměr musí dosáhnout určité intenzity, aby jej bylo možno považovat za nepoměr zjevný.

V nyní posuzované věci je nepoměr jistě dán. Konkrétní okolnosti nyní posuzovaného případu však vedou krajský soud k závěru, že se nejedná o nepoměr zjevný. Žalobce po dobu více než 1 roku ničeho neučinil, aby svůj závazek uhradil nebo alespoň aby zamezil negativním následkům vedení exekuce (ať už jakýmkoli způsobem). Jedná se navíc o právnickou osobu, u níž se předpokládá alespoň základní orientace v právu (zejm. o tom, že je-li přistoupeno k exekuci, bude povinna platit i její náklady). Současně se jedná o osobu, která ani v žalobě ničeho netvrdí o své ekonomické situaci tak, aby bylo možno dospět k závěru, že její tíživá ekonomická situace jí bránila vymáhaný dluh zaplatit. Stěží pak lze dospět k závěru, že se nárůstu exekučních nákladů z částky 3.250,- Kč bez DPH (cca 1,5 násobek vymáhané částky) na částku vyšší nemohla vyhnout dobrovolným zaplacením alespoň v tomto okamžiku. Uvedená osoba se navíc nechala v řízení o žalobě sama za své prostředky zastoupit advokátem, jehož minimální odměna i v případě smluvního ujednání činí alespoň 3.100,- Kč bez DPH + 600,- Kč bez DPH paušální náhrady hotových výdajů, tj. min. 3.700,- Kč bez DPH [dva úkony právní služby – 1. příprava a převzetí věci, 2. sepsání žaloby – viz § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 12 odst. 2

a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., nepřehlížeje korektiv smluvní odměny obsažený v § 4 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Žalobce navíc v této věci též zaplatil soudní poplatek z žaloby ve výši 2.000,- Kč. Konečně v tomto případě žalovaný přistoupil k podání exekučního návrhu až po vyloučení možnosti vést některý z druhů exekuce podle § 186 - § 193 daňového řádu.

K námitce žalovaného ohledně nedostatku pasivní legitimace krajský soud uvádí, že jakkoli může exekuční návrh podat jak „úřad“ jakožto vymáhající orgán při výkonu přenesené působnosti, tak „město“, jehož je vymáhaná částka příjmem, nic to nemění na skutečnosti, že úřad je podle Hlavy IV. zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, toliko orgánem obce, tzn. pro adresáta veřejné správy „úřad“ a „obec“ jedno jsou. Pouhou volbou, zda bude návrh podán „úřadem“ či „obcí“ se nelze vyhýbat povinností plynoucí buď „úřadu“ či „obci“ z obecně závazných předpisů.

Pokud žalovaný namítá nevyčerpání opravného prostředku proti nařízení exekuce k exekučnímu soudu, nezbyvá než zopakovat – podobně jako učinil Nejvyšší správní soud právě v rozsudku č.j. 8 As 143/2014-47, kde byl současný žalovaný též účastníkem – že otázka (ne)dodržení zásad volby podle § 175 odst. 2 daňového řádu je otázkou, která je pro rozhodování exekučního soudu zcela nerozhodná (srov. § 261, § 261a a § 268 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů). Nevyčerpání opravného prostředku proti nařízení exekuce proto nelze v nyní posuzovaném případě považovat za překážku přístupu ke správnímu soudu.

Po zhodnocení všech shora uvedených skutečností dospívá podepsaný soud k závěru, že výše nákladů spojených s vymáháním se v tomto konkrétním případě nedostala do zjevného nepoměru s výší vymáhané částky. Proto krajský soud žalobu podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalovanému podle obsahu spisu nevznikly v tomto řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Olomouci dne 13. června 2017

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu